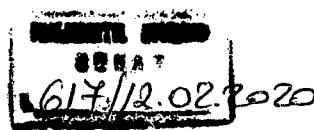
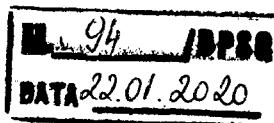

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr.208/2015 privind alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente*, inițiată de domnul deputat PSD Ioan Dîrzu și un grup de parlamentari PSD (**Bp. 490/2019**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare completarea art. 94 alin.(8) din *Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare*, cu o nouă literă, lit. a¹⁾), propunându-se ca, dacă diferența dintre voturile valabil exprimate obținute de primele două partide politice, alianțe politice, alianțe electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale la nivelul unei circumscripții electorale este mai mică de 3%, Biroul Electoral Central să repartizeze mandatele partidului politic, alianței politice, alianței electorale sau organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale care are cel mai mare număr de candidați sau un candidat cărora nu li s-au atribuit mandate, iar dacă nu, celui/celei care are cele mai multe voturi neutilizate sau cele mai multe voturi inferioare coeficientului electoral de circumscripție.

II. Observații

1. Precizăm că potrivit art. 94 alin. (8) lit. a)-c) din *Legea nr. 208/2015* sunt stabilite mai multe etape succesive de desfășurare a mandatelor repartizate, după cum urmează:

"(8) Desfășurarea mandatelor repartizate pe circumscripții electorale se face de Biroul Electoral Central, după cum urmează:

a) pentru fiecare partid politic, alianță politică, alianță electorală sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale, cărora le-au revenit mandate potrivit alin. (7), se împarte numărul voturilor neutilizate și al celor inferioare coeficientului electoral de circumscripție, din fiecare circumscripție electorală, la numărul total al voturilor valabil exprimate pentru acel partid politic, acea alianță politică sau alianță electorală avut în vedere la repartizarea mandatelor naționale; rezultatul astfel obținut pentru fiecare circumscripție se înmulțește cu numărul de mandate cuvenite partidului, alianței politice, alianței electorale sau organizației cetățenilor aparținând minorităților naționale; datele obținute se ordonează descrescător la nivelul țării și, separat, descrescător în cadrul fiecărei circumscripții; în circumscripțiile în care două sau mai multe partide politice, alianțe politice, alianțe electorale, organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, în urma calculelor făcute, nu pot fi departajate în vederea determinării repartitorului circumscripției respective, departajarea pentru ordonarea descrescătoare se va face având în vedere întâi numărul voturilor rămase neutilizate în respectiva circumscripție, apoi numărul de voturi valabil exprimate în cadrul circumscripției, apoi numărul voturilor valabil exprimate la nivel național, iar, în final, dacă niciunul din criteriile anterioare nu duce la departajare, prin tragere la sorți, organizată de Biroul Electoral Central; pentru fiecare circumscripție se iau în calcul primele partide politice, alianțe politice, alianțe electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale, în limita mandatelor ce au rămas de repartizat în circumscripția respectivă; ultimul număr din această operațiune reprezintă repartitorul acelei circumscripții; în continuare, se procedează la repartizarea mandatelor pe circumscripții în ordinea partidelor politice, alianțelor politice, alianțelor electorale, precum și a circumscripțiilor din lista ordonată pe țară, astfel: primul număr din lista ordonată la nivel național se împarte la repartitorul circumscripției de la care provine, rezultând numărul de mandate ce îi revin în circumscripția respectivă; în continuare se procedează identic cu numerele următoare din lista ordonată la nivel național; în situația în care s-a epuizat numărul de mandate cuvenite unui partid politic, unei alianțe politice, unei alianțe electorale sau unei organizații a cetățenilor aparținând minorităților naționale ori dintr-o circumscripție electorală, operațiunea se continuă fără acestea; dacă numărul din lista ordonată la nivel național este mai mic decât repartitorul de circumscripție, se acordă un mandat;

b) în cazul în care nu este posibilă acordarea mandatelor în ordinea ce rezultă din aplicarea prevederilor lit. a), Biroul Electoral Central are în vedere

• *circumscripția electorală în care partidul politic, alianța politică, alianța electorală sau organizația cetățenilor aparținând minorităților naționale are cel mai mare număr de candidați sau un candidat, cărora nu li s-au atribuit mandate, iar dacă și astfel au rămas mandate neindividualizate pe circumscripții, circumscripția electorală în care partidul politic, alianța politică, alianța electorală sau organizația cetățenilor aparținând minorităților naționale are cele mai multe voturi neutilizate ori cele mai multe voturi inferioare coeficientului electoral de circumscripție;*

c) *dacă după aplicarea prevederilor lit. a) și b) au mai rămas mandate nedesfășurate pe circumscripții, Biroul Electoral Central le stabilește pe baza acordului partidelor politice, alianțelor politice sau alianțelor electorale cărora li se cuvin aceste mandate, potrivit alin. (4), iar în lipsa unui acord, prin tragere la sorți, în termen de 24 de ore de la încheierea operațiunilor anterioare”.*

Astfel, apreciem că introducerea textului propus de inițiatori este de natură să facă inaplicabil algoritmul de desfășurare a mandatelor reglementate de art. 94 alin. (8) lit. a)-c) din *Legea nr. 208/2015*, întrucât utilizează un criteriu care nu se încadrează în logica urmărită de textul actual al legii.

De asemenea, nu rezultă cu claritate care este justificarea alegerii procentului sub 3% pentru repartizarea mandatelor, ca diferență dintre voturile valabil exprimate obținute de primele două partide, alianțe politice, alianțe electorale sau organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale. Astfel, în măsura în care prin această modalitate de repartizare a mandatelor s-ar ajunge la atribuirea unor mandate în mod aleatoriu, s-ar crea inechitate între competitorii electorali, ceea ce ar genera insecuritatea raporturilor juridice.

2. Cu privire la *Expunerea de motive*, precizăm că aceasta nu este în acord cu dispozițiile art. 31 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, întrucât nu cuprinde ”*cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele și neconcordanțele reglementărilor în vigoare; principiile de bază și finalitatea reglementărilor propuse, cu evidențierea elementelor noi; concluziile studiilor, lucrărilor de cercetare, evaluărilor statistice; referirile la documente de politici publice sau la actul normativ pentru a căror implementare este elaborat respectivul proiect*”.

Menționăm că, prin raportare la art. 1 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, Curtea Constituțională, în jurisprudență sa (*Decizia nr. 128/2019, Decizia nr. 139/2019*), a constatat neconstituționalitatea legii pentru lipsa temeinică a motivării reglementării. Astfel, în lipsa motivării sau a caracterului

sumar al acesteia, precum și în lipsa unei fundamentări temeinice, nu se poate cunoaște rațiunea legiuitorului, esențială pentru înțelegerea, interpretarea și aplicarea acesteia, în condițiile unui pronunțat caracter tehnic al reglementării. Or, normele de tehnică legislativă prevăzute de art. 6 din *Legea nr. 24/2000* stabilesc, în mod indubitabil, obligația unei temeinice motivări a proiectului de act normativ.

3. Totodată, având în vedere că reglementarea vizează modificarea legislației privind alegerile parlamentare, respectiv *Legea nr. 208/2015*, învederăm cele statuate de Comisia de la Venetia în *Codul bunelor practici în materie electorală* cu privire la modificarea intempestivă și cu mai puțin de 1 an înainte de alegeri: ar fi necesar a se evita, nu atât modificarea sistemelor de scrutin – ele pot fi întotdeauna îmbunătățite – ci modificarea lor frecventă sau cu puțin timp (cel puțin un an) înainte de alegeri (par. 65).

De asemenea, se precizează în același Cod că elementele fundamentale ale dreptului electoral, în special sistemul electoral propriu-zis, componența comisiilor electorale și constituirea circumscripțiilor electorale, nu trebuie amendate decât cel puțin cu un an înainte de alegeri. Or, modificarea propusă prin prezenta propunere legislativă vizează schimbarea modalității de repartizare și atribuire a mandatelor la nivelul circumscripțiilor electorale, componentă a sistemului electoral.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate la pct. II, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

SENATUL ROMÂNIEI